

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

III. Recenset alios fructus Religionem intrantis, qui sunt duodecim.
Primum declarat, qui est vocationis diuinæ certificatio. Vbi notantur
vocationum & instinctuum multiplicies differentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

petant, & illi recta intentione illos recipiant, videtur quòd tantum valeant multis quantum paucis: quia Deus supplet vicem deuotionis actualis, cum maneat sufficiens secundum habitum & radicem.

CAPVT IIII.

Recenset alios fructus Religionem intrantis, qui sunt duodecim. Primum declarat, quæ est vocationis diuinæ certificatio. vbi notantur vocationum & instinctuum multiplices differentiæ.

NVNC de maximis Religionum fructibus, in quibus probatur Dei voluntas perfecta, dicendum est: & sunt, quantum proposito sufficit, duodecim numero, quos maximo cum merito potest assequi ille, qui profitetur Religionem approbatam: scilicet vocationis diuinæ certificatio, veneni charitatis abiectio, ad victimandum perfecta dispositio, holocausti veri oblatio, vitæ & passionis Christi conformatio, plena peccati remissio, supremæ philosophiæ professio, spiritus facilius erectio, in dubiis tutior ambulatio, operum per vota melioratio, peccati commissi minoratio, & iudiciariæ potestatis collatio.

Primus itaque fructus est, vocationis di-
I. Fructus
Religionis.

T s uinæ

uinæ certificatio. Sunt autem vocationum plures modi; quidam boni, alij verò mali: sicut etiam de instinctibus dici solet, sed nō omnes instinctus sunt à Deo. De bonis verò vocationibus tres differentias ponens Cassianus ex ore Abbatis Paphnutij, ita inquit collatione Patrum: Primus vocationis modus ex Deo est, secundus per hominem, tertius ex necessitate. Ex Deo quidem est, quoties inspiratio quædam immissa in cor nostrum, nonnūquam etiam dormientes nos ad desiderium æternæ vitæ ac salutis excitat, Deumque sequi & eius inhærere præceptis, compunctione saluberrima cohortatur; vt in Scripturis sacris Abraham voce Dominica de genitrali solo, & totius cognationis suæ affectibus, patrisque domo legimus euocatum, dicente Domino: *Exi de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui.* Quo etiam modo B. Antonium accitum esse cognouimus, qui occasionem suæ vocationis à sola diuinitate percepit. Ingressus itaque Ecclesiam, ibique audiens in Euangelio, Domino prædicante: *Qui nō odit patrem suū, & matrem, & uxore, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autē & animam suā, nō potest meus esse discipulus.* Et Mat. 19. *Si vis perfectus esse, vade, & vēde omnia que habes, & da pauperibus, & habebis thesaurū*

Cass. col. 3.
cap. 4.
*Tres modi
vocationis.*

*Primus à
Deo.*

Gen. 12. 1.

Luc. 14. 26.

Mat. 19. 21

in celo: & veni, & sequere me. Præceptum hoc Domini, velut specialiter ad se directum, cum summa cordis compunctione suscepit; confestimq; renuntians cunctis, secutus est Christum, nulla exhortatione neque doctrina hominum prouocatus.

Secundus vocationis modus est, quem Secundus Vocationis modus fit ab homine. fieri per hominem diximus, cum vel exemplis quorundam Sanctorum vel monitis instigati, ad desiderium salutis accendimur; quo nos quoque gratia Domini retinemur astricti, qui prædicti viri (scilicet Antonij) monitis ac virtutibus incitati, huic nos studio perfectionis tradidimus. Quo ordine etiam in Scripturis sanctis per Moysen filios Israël de afflictione Ægypti legimus liberatos.

Tertius verò vocationis modus est, qui ex Tertius Vocationis modus ex necessitate instigante. necessitate descendit, cum nos diuitiis huius mundi vel voluptatibus obligati, ingruentibus repente tentationibus, quæ vel mortis pericula minantur, vel amissione bonorum vel proscriptione percutiunt, vel charorum morte compungunt, ad Dominum, quem sequi in rerum prosperitate contempsimus, saltem inuiti properare compellimur. Extat exemplum de Israël sæpè grauato per tyrannidem Gentium; & tunc Israël clamando ad Dominum, liberatus est. Sic Isaia 65.

&

Pf. 106. 28. & in Psal. 106. *Cum occideret eos, tunc querebant eum. Et clamauerunt ad Dominum cum tribularentur, & de necessitatibus eorum liberauit eos.*

Vocat homo hominē tripliciter.

Prou. 9. 13.

Vocat præterea solus homo, non Deus, hominem tripliciter. Aliquando ad peccatorum exercitium, vt dicitur Prou. 9. *Mulier stulta & clamosa, plenaq; illecebris, & nihil omnino sciens, sedet in foribus domus suae, vt vocet transeuntes per viam.* Aliquando

2. Reg. 4. 23. 27.

vocat homo ad conuiuium faciendum, vt Iob filij vocabant tres sorores suas, vt comederent, &c. Et 2. Regum 4. *Vocauit Absolon omnes filios Regis. & post: Fecerat enim conuiuium, quasi conuiuium Regis.* Aliquando ad consilium accipiendum, Iudith 2.

Iudith 2. 2.

Vocauit Nabuchodonosor omnes maiores natu, omnesq; duces bellatores suos, & habuit cum eis mysterium consilij sui. Vocatio

Non tunc semper vocatio hominis à vocato auditur.

Pro. 14. 12.

autem hominis, non semper tunc à vocato auditur, teste Salomone Prouerb. 14. dicente: *Est via, quae videtur homini iusta; nouissima autem eius deducunt ad mortem.*

Vocat daemon, sed non ad bonum.

2. Cor. 2. 11

Vocat item, sed numquam ad bonum, daemon. Sic enim in serpentis effigie per Euam primò mundum seduxit. Quo contra hortatur Apostolus 2. ad Corinth. 2. *Vt non circumueniamur à satana: non enim ignoramus cogitationes eius.* Et Ioannes in

Cano-

Canonica sua I. cap. 4. *Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus, si ex Deo sunt, quoniam multi pseudoprophetae exierunt in mundum.* Qualiter autem dæmones per instinctus deceptorios, mediantibus prophetis, id est, doctoribus malis, vocent ad mala homines, docetur 3. Reg. 22. vbi de Achab rege Israëli malo, iam decipiendo, vt caderet in prælio, ait quidam malignus spiritus ad Deum: *Egrediar & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius, scilicet regis Achab.* De malis igitur tã hominibus quã spiritibus causatur Apostolus 2. ad Cor. 11. dicens: *Eiusmodi pseudoapostoli, sunt operarij subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi. Et non mirum: ipse enim Sathanas transfiguratur se in angelum lucis: non est ergo magnum, si ministri eius transfigurentur velut ministri iustitiæ: quorum finis erit secundum opera ipsorum.*

Cum autem inter tot euocationum & instinctuum differentias difficile sit verum à falso cognoscere, tutior via est Religionem ingredi, his qui sunt dispositi iuxta consilium Apostolorum Principis ita suadentis: *Quapropter fratres, magis satagite, vt per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis. Hæc enim facientes, non peccabitis aliquando. Sic enim abundanter ministrat*

1. Ioan. 4. 2

3. Reg. 22.
v. 22.2. Cor. 11.
v. 13.Inter varias vocationum varietates quibus tutissimum Religionem ingredi.
2. Pet. 1. 10

nistrat

ministrabitur vobis introitus in eternum regnum Domini nostri & Salvatoris Iesu Christi. Ad idem est S. Thomas 2.2. q. vlt. ar. vlt. ad 1. vbi exponens ista verba Ioannis, *Nolite credere omni spiritui, sed probate spiritus, si ex Deo sunt*, sic dicit: Cùm dicitur, *Probate spiritus si ex Deo sunt*, locum habet in his quę dubia sunt, vtrum spiritus Dei sit: sicut dubium potest esse his, qui iam sunt in Religione; vtrum ille, qui Religioni se offert, spiritu Dei ducatur, aut simulatè accedat; & ideò debent accedentem probare, vtrum diuino spiritu moueatur. sed illi, qui ad Religionem accedit, non potest esse dubium, an propositum de ingressu Religionis in corde eius exortum, sit à spiritu Dei: cuius est ducere hominem in terram rectam. Et si quis obiiceret propositum Religionis in corde eius exortum, sic intrando non esse à Deo, cùm frequenter per exitum Religionis dissoluatur; dicitur enim Act. 5. *Si ex Deo est (scilicet consilium) non poteritis dissoluere.* respondet S. Thomas sic ibidem; Nec propter hoc ostenditur non esse ex Deo, quòd aliqui retrocedunt. Non enim omne quod à Deo est, est incorruptibile; alioquin creaturæ corruptibiles non essent ex Deo, vt Manichæi dicunt. Neque etiã aliqui, qui habent à Deo gratiam, possent illam

*Non definit
vocatio à
Deo esse
ideò quòd
constans
non sit.
Act. 5. 39.*

illam amittere, quod etiam est hæreticum. Sed consilium Dei est indissolubile, quo etiam corruptibilia & mutabilia facit, secundum illud Isaïæ 46. *Consilium meum stabit, & omnis voluntas mea fiet.* Et ideo propositum de ingressu Religionis, non indiget probatione, vtrum sit à Deo: quia certa discussione non eget, vt dicit Glossa supra illud 1. ad Thessal. ultimo: *Omnia probate; quod bonum est, tenete.* Vnde ad vocationem Domini, Petrus & Andreas continuo relictis retibus secuti sunt eum. Et Chrysostomus super Matth. dicit: Talem obedientiam Christus quærit à nobis, vt neque instanti tempore remoremur. Si tamen sit aliquod speciale impedimentum volenti intrare Religionem, puta, infirmitas corporalis, vel onera debitorum, vel aliqua huiusmodi, in his requiratur deliberatio, & consilium cum his, de quibus speratur quod profint, & nõ impediunt, vnde dicitur Eccli. *Cum viro irreligioso tracta de sanctitate, cum iniusto de iustitia.* Quasi diceret, vt sequitur: *Non attendas his in omni consilio; sed cum viro sancto assiduus esto.* Hæc sanctus Thomas. Et si quæres: Cum inter differentias bonarum vocationum quæ à Deo, ab homine, & ex necessitate fiunt, sint gradus, quæ vocatio est melior seu utilior? respon-

Isa. 46. 10.

Propositum
de ingressu
Religionis
nõ eget pro-
batione aut
ex Deo sit.
Glos. inter-
lin.

1. Thess.
ult. 21.in cap. 4.
Mat. ho. 14
tom. 2.

Qui legi-
time se Re-
ligioni in-
habiles pu-
tant à quo
consilium
cipient.

Eccli. 37.

v. 11.

cap. 5.

*Necessitate
compulsi
aliquando
optimi ef-
fecti.*

spondet vbi suprà Paphnutius: Ex his itaque tribus modis, licet priores duo melioribus inniti principiis videantur: nonnumquam tamen etiam inuenimus de tertio gradu, qui infimus videtur ac tepidus, perfectos viros ac spiritu feruentissimos extitisse; illisque consimiles, qui optimo principio aggressi sunt Domini famulatum, reliquam quoque vitam laudabili feruore spiritus exegisse: & iterum de illo superiori gradu plurimos tabefactos ad vituperabilem finem sapissimè cecidisse. Exemplum adfert ibi de Abbate Moysè, qui propter homicidium, quod in sæculo existens commisit, ad monasterium, vt vitam tueretur, confugit: & ideò Religionis ibi habitum assumens ac profitens, perfectissimæ tandem vitæ fuit; de necessitate faciens virtutem. Et è contrario multi, quos Paphnutius nominare noluit, primis duobus gradibus vocati, tandem ex negligentia in profundum barathri ceciderunt. Sicut etiam Iudas, à Deo sicut ceteri Apostoli vocatus, sine pessimo clausit vitæ suæ extrema. Vnde concludit Paphnutius ibi: Totum ergo in fine consistit, in quo potest quis & optime conuersionis initiis dedicatus, inferior per negligētiam reperiri; & necessitate attractus ad nomen monachi profitendum, effici per timorem Dei, diligentiamque perfectus.

CA-